chýrnik
newsletter literárnovednej slovakistiky
3/2025

Nové publikácie

Andrea Boknišková: Po zaviatych stopách. Helena Riasnická – Maruška Jusková – Mária Janíková

Prajme žien nebývalo v minulosti úlohy akceptované verejnosťou. Ženské aktivity mali napĺňať trojicu hodnôt: Kúzlo, Kinder, Kuchyňa (nem. det, kostol), literatúra bola prevažne doménou mužov. Pri prvej slovenskej poetke Ľudmile Podjavorinskej patrí k prekonávaniu slovenskej ženskej spisby Helena Riasnická. Maruška Juková a Mária Janíková. Andrea Boknišková vo svojej monografii sumarizuje dhovorený premenný vývoj života a tvorby týchto troch autoriek.

Viac informácií

Marcela Mikulová a Valér Mikula: Janko Jesenský. Básnik, prozaik, demokrat

Spoločná publikácia dvoch renomovaných literárnych vedcov prináša výsledok ich dlhodobého záujmu o literárne dielo Janka Jesenského. V jedinečných štúdiách a interpretáciách sa venujú mnohorakým aspektom jeho básnickej i prozaickej tvorby, pričom ponúkajú aj netradičné výklady. Knihu sprevádzajú unikátne, dotiaľ prevažne nezrámne fotografie z pozostalosti Janka Jesenského, ktoré je súčasťou zbierkového fondu Múzea mesta Bratislavy. Vydanie publikácie iniciovalo Múzeum mesta Bratislavy pri príležitosti 155. výročia narodenia Janka Jesenského (2024). Kniha sa dá kúpiť v museumshop.sk.

Plánované podujatia

TIC 2025: Translators, Interpreters, and Society

Translation, Interpreting & Culture 2025
Translators, Interpreters, and Society
Bratislava, Slovakia
Deadline: 15 September 2025

Cieľom štvrtého ročníka bienálnej konferencie je skúmať zložitý vzťah medzi prekladom, tlmočením a spoločenskou dynamikou. Súčasťou konferencie je aj špeciálna sekcia venovaná prekladu v Zaisopoch.

Miesto konania: Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica

Dátum konania: 24. – 26. 9. 2025

Organizátori: Filozofická fakulta UK v Bratislave, Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta UKF v Nitre, Ústav slovenskej literatúry SAV, Ústav svetovej literatúry SAV, registration@tic-conference.eu

Viac informácií

Central-European Masculinities: Norms and Transgressions (Stredoeurópske maskulinity. Normy a transgresie)

Medzinárodná konferencia chce podnietiť vedecký záujem o podobu maskulinít v stredoeurópskom regióne prostredníctvom interdisciplinárnej optiky a podporiť prepojenie medzi prebiehajúcimi výskumnými snahami. Plánovaná konferencia bude tiež podkladom organizovaným v rámci výskumného projektu Stredoeurópske maskulinity a bude prebiehať v angličtine.

Miesto konania: Univerzitná knižnica v Bratislave, Venturska 11, 811 01 Bratislava

Dátum konania: 29. 9. – 1. 10. 2025

Kontaktná osoba: Ivana Taranenková; ivana.taranenkova@savba.sk

Viac informácií

Česká a slovenská literatúra a film v vojnovou tematikou

Medzinárodná konferencia sa zameriava na slovenskú a filmovú prezentáciu vojny najmä v literatúre a filme stredoeurópskeho priestoru. Všíma si ikonickú, indexovú i symbolickú prítomnosť vojnových motívov vo fikčných i non-fikčných úkazoch (vrátane literatúry a dokumentárneho filmu), nevynechá ani mediál strategickej komunikácie.

Miesto konania: Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre, Drážovská 4, 949 01 Nitra

Dátum konania: 2. 10. 2025

Kontaktná osoba: Ján Gašík; ygasik@ukf.sk

Viac informácií

Historické udalosti v súradniciach starej literatúry

Medzinárodné vedecké kolokvium venované literárnej historike Ozefe Gallikovej pri príležitosti nedožitého 80. výročia jej narodenia.

Miesto konania: Ústav slovenskej literatúry SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava

Dátum konania: 16. 10. 2025

Kontaktná osoba: Olga Vaneková, olga.vankova@savba.sk

Viac informácií

Mutual cultural, literary and linguistic traumas of Slavic people in the Modern Era (Vzájomne spoločenské traumy slovanských národov v moderných dejinách)

Konferencia sa zameriava na vzájomné traumy slovanských národov, predovšetkým v politickej tvrbe, ako kultúra, literatúra a jazyk zachovali ich odtlačky a ako rozprávanie o týchto traumách formovalo identitu daných národných spoločenstiev.

Miesto konania: Eötvös Loránd University Faculty of Arts Múzeum krt. 4-6., 1088 Budapest, Maďarsko

Dátum konania: 16. – 17. 10. 2025

Kontaktná osoba: Krisztina Sarolta Tóthyak; tothyak.sarolta@btk.elte.hu

Viac informácií

Textológický seminár

Seminár poskytne priestor historickým exkurzom do edičnej problematiky, prácu s dokumentáciou textu, textológnym analýzam zdrojovým na konkrétnom materiáli, ale aj smerovaniu k teoretickým zovšeobecneniam, orientuje sa na domácu tradíciu, ale aj presahy k zahraničným koncepciám.

Miesto konania: Ústav slovenskej literatúry SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava

Dátum konania: 21. 10. 2025

Kontaktné osoby:
Veronika Ráková (Filozofická fakulta UK v Bratislave); veronika.racova@uniba.sk, Martin Navrátil (Ústav slovenskej literatúry SAV); martin.navratil@savba.sk

Viac informácií

Literatúra počas normalizácie – normalizácia v literatúre. Slovenská literatúra: súvislosti, inštitúcie, aktéri, tvorba

LITERATÚRA POČAS NORMALIZÁCIE
NORMALIZÁCIA V LITERATÚRE

Medzinárodná literárnohistorická konferencia s medzidisciplinárnymi presahmi sa zameriava na slovenskú literatúru v časovom období, ktoré je v spoločenskom prostredí známe ako normalizácia, ale aj na procesy normalizácie, ktoré domácu literatúru, podstatne determinovali.

Miesto konania: Ústav slovenskej literatúry SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava

Dátum konania: 23. – 24. 10. 2025

Kontaktné osoby:
Magdaléna Bystrická, magdalena.bystricka@savba.sk;
Vladimír Barborík, Vladimir.Barborik@savba.sk

Viac informácií

„Nom habebis deos alienos…" Náboženské zmeny v dejinách stredovýchodnej Európy

Cieľom konferencie je analýza štyroch kľúčových náboženských zmien – kristianizácie, reformácie, rekatolicizácie a sekularizácie – ako historických procesov, ktoré formovali spoločnosti v stredovýchodnej Európe.

Miesto konania: Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava

Dátum konania: 4. – 6. 11. 2025

Kontaktné osoby:
Peter Labanc (Trnavská univerzita), Rastislav Kožiak (Slovenská historická spoločnosť pri SAV), Aleksander Łupienko (Poľská akadémia vied); slpd.konferencia@gmail.com

Viac informácií

Stroj v slovenskej poézii

Stroj v slovenskej poézii

Štvrtý ročník vedeckých seminárov o vlastných fenoménoch v slovenskej poézii sa bude venovať strojom. Postupite bude prihlášteľovi poznať sa na túto tému v kontexte slovenskej bábenickej spisby v rôznych oblastiach.

Miesto konania: Ústav slovenskej literatúry SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava

Dátum konania: 6. 11. 2025

Kontaktná osoba: Viliam Nádaský; viliam.nadasky@savba.sk

Prihlášky na konferenciu posielajte do: 30. 9. 2025

Viac informácií

Konferencia mladej literárnovednej slovakistiky

Konferencia je určená pre doktorandov a doktorandky, ako aj pre ambicióznych študentov a študentky magisterského štúdia odborov týkajúcich sa slovenskej literatúry. Vystupť môžu s príspevkom (max. 15 min.) na tému, ktorá ich v súvislosti s ich výskumom aktuálne zaujíma.

Miesto konania: Ústav slovenskej literatúry SAV, Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava

Dátum konania: 4. 12. 2025

Kontaktné osoby: Eva Palkovičová, Viliam Nádaský; mlada.slovakistika@savba.sk

Prihlášky na konferenciu posielajte do: 31. 10. 2025

Viac informácií

Publikačné výzvy

Forum Historiae 1/26: Mobility in the 20th Century – Causes, Processes, Effect; 2/2026: Medieval Literacy in the Central-Danubian Region

FORUM HISTORIAE

Prvé budúcoročné číslo Forum Historiae, časopisu a portálu pre histórnu a príbuzné spoločenské vedy, má tému Mobilita v 20. storočí – príčiny, procesy, dôsledky.
Druhé číslo roka 2026 je venované téme Stredoveká gramotnosť v stredoeurópskej oblasti.
Redakcia prijíma príspevky v anglickom jazyku.

Rozsah: 15 – 30 normostrán

Termín zasielania príspevkov: 31. 10. 2025 (pre číslo 1/26) a 31. 3. 2026 (pre číslo 2/26)
prostredníctvom zdrojovacieho formulára

Zodpovedná osoba: 1/26 – Michal Schvarc; michal.schvarc@savba.sk; Martina Fiamová, martina.fiamova@savba.sk
2/26 – Juraj Šedivý; juraj.sedivy@uniba.sk; Tomáš Homola, tomas.homola@savba.sk

Viac informácií

Stredoeurópske pohľady 1/2026: Česká a slovenská literatúra a film s vojnovou tematikou

Súčasťou tematického čísla budú štúdie, ktoré odznejú v rámci medzinárodnej konferencie s rovnomenným názvom na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre 2. 10. 2025. Štúdie sa zamerajú na slovenskú a filmovú prezentáciu vojny najmä v literatúre a filme stredoeurópskeho priestoru. Redakcia časopisu však prijíma aj správy, dokumenty a recenzie tematicky korešpondujúce so zameraním monotematického čísla.

Rozsah: 150 slov (abstrakt), 7 – 12 normostrán (štúdia)

Termín zasielania príspevkov: 15. 12. 2025 (abstrakt), 31. 1. 2026 (štúdia)

Zodpovedateľa čísla: Miloš Zelenka, Štefan Timko, Lukáš Jelenik, cecowej2020@gmail.com

Viac informácií

Copyright © 2024 Ústav slovenskej literatúry SAV, Všetky práva vyhradené

Adresa
Ústav slovenskej literatúry SAV, v. v. i.
Dúbravská cesta 9
841 04 Bratislava

Chcete nám poslať svoje stanovisk a ohlasy literárnovednej slovakistiky?
Vyplňte formulár na webe chýrnika, alebo nás kontaktujte emailom na chyrnik@savba.sk.

Prepojené Vám nanio tento email? Môžete sa prihlásiť na odber a nové čísla zadarmo a Vám. Nemáte už viac záujem odbierať náš newsletter? Môžete sa odhlásiť z odberu.

This email was sent to cecowej2020@gmail.com
why did I get this? unsubscribe from this list update subscription preferences
chyrnik@Savba.sk · Dúbravská cesta 9 · Bratislava 4 841 04 · Slovakia
powered by mailchimp